

APLINKOS APSAUGOS AGENTŪRA

Biudžetinė įstaiga, A. Juozapavičiaus g. 9, LT-09311 Vilnius,
tel. 8 706 62 008, faks. 8 706 62 000, el.p. aaa@aaa.am.lt, <http://gamta.lt>.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188784898

UAB „Geodezijos linija“

2017-10-19

Nr. (28.2)-A4-10944

Skudžiūnų ŽŪB

į 2017-09-20

Nr. Prašymą

Raseinių rajono savivaldybės administracijai
Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie
Sveikatos apsaugos ministerijos Kauno
departamentui
Kauno apskrities PGV Raseinių priešgaisrinei
gelbėjimo tarnybai
Kultūros paveldo departamento prie Kultūros
ministerijos Kauno teritoriniam padaliniiui

Kopija

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos
Kauno regiono aplinkos apsaugos departamentui

ATRANKOS IŠVADA DĖL ŠVELNIAKAILIŲ ŽVĖRELIŲ (AUDINIŲ) VEISIMO IR AUGINIMO VEIKLOS TVERIJONIŠKĖS K., PAGOJUKŲ SEN., RASEINIŲ R. POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO

1. **Informaciją pateikė.** UAB „Geodezijos linija“, Vilniaus g. 174A, Šiauliai, el.p. info@geoline.lt

2. **Planuojamos ūkinės veiklos užsakovas.** Skudžiūnų ŽŪB, Bogušių k., Pajojukų sen., Raseinių r.; pirmininkas Juozas Načajus tel. 8 698 29357, el.p. irenadaktariene@gmail.com

3. **Planuojamos ūkinės veiklos pavadinimas.** Švelniakailių žvėrelių (audinių) veisimas ir auginimas.

Atranka atliekama planuojamai ūkinei veiklai, įrašytai į planuojamos ūkinės veiklos, kuriai turi būti atliekama atranka dėl poveikio aplinkai vertinimo (toliau - PAV), rūšių sąrašą, nurodytą Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos (toliau – PŪV) poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 2 priedo 1.2 punktą „Kitų naminių gyvulių auginimas (daugiau kaip 200 gyvulių)“.

4. **Numatoma planuojamos ūkinės veiklos vieta.** PŪV numatyta vykdyti Tverijoniškės k., Pajojukų sen., Raseinių r., teritorijoje šių sklypų teritorijoje: 0,3800 ha ploto kitos paskirties (naudojimo būdas – gyvenamosios teritorijos) žemės sklype; ir 2,2667 ha ploto žemės ūkio paskirties žemės sklype. Planuojamoje teritorijoje yra sodybos statiniai, kuriuos planuojama pritaikyti ūkio reikmėms. Ūkinei veiklai numatyta naudoti sklype esamus sodybos pastatus, kuriuose bus įrengtos buitinės patalpos, plovykla, daržinė, sandėlys. Nagrinėjama teritorija yra kaimiškoje vietovėje. Patekimui į teritoriją bus naudojami esamas įvažiavimas į sodybą. Ūkinė veikla planuojama 2,6467 ha ploto teritorijoje.

Artimiausia sodyba nuo PŪV teritorijos yra apie 160 m atstumu pietryčių kryptimi. Artimiausias vandens telkinys – vandens kanalas, esantis apie 70 m į šiaurę nuo PŪV teritorijos. Iki Liolingos upės apie 1,3 km, iki Tvardantės upės apie 1,7 km. Iki Dubysos upės – apie 1,6 km. Iki artimiausios rekreacinės teritorijos – Akstinų tvenkinio apie 1,4 km.

Remiantis Raseinių rajono savivaldybės bendrojo plano žemės naudojimo ir apsaugos reglamentų brėžiniu, PŪV teritorija patenka į žemės ūkiui skirtą teritoriją. PŪV neprieštarauja Raseinių rajono bendrojo plano sprendiniams. Artimiausia požeminio vandens vandenvietė yra apie 1,4 km atstumu nuo planuojamos fermos teritorijos. Tai naudojama Bogušių (Raseinių r.) geriamo gėlo vandens vandenvietė Nr. 4435. Planuojama ūkinė veikla į šios vandenvietės sanitarines apsaugos zonas nepatenka. PŪV patenka į Raseinių vandenvietės Nr. 89, esančios Raseinių r. sav., Raseinių sen., Bralinskių k. sanitarinės apsaugos zonos trečiąją juostą. Trečiojoje vandenviečių juostoje draudžiama įrengti mėšlo ir srutų kaupimo ir tvarkymo statinius ar įrenginius. Planuojamos ūkinės veiklos metu nenumatoma chemine tarša, mėšlo kaupimo įrenginių statyba ir eksploatacija PŪV teritorijoje.

PŪV teritorija į saugomas teritorijas nepatenka. Artimiausia saugoma teritorija – Dubysos regioninis parkas, Lyduvėnų kraštovaizdžio draustinis, iki kurių atstumas apie 760 m. Artimiausios Natura 2000 teritorijos – Paukščių apsaugai svarbi teritorija (PAST) Dubysos upės slėnis (LTRASBOO1), iki kurios apie 1,4 km, ir Buveinių apsaugai svarbi teritorija (BAST) Dubysos upė žemiau Lyduvėnų (LTRAS002), iki kurios apie 1,5 km nuo PŪV veiklos teritorijos. Planuojama teritorija nesiriboja su nekilnojamųjų vertybių teritorijomis. Artimiausias kultūros paveldo vertybių registro objektas yra Skaraitiškės dvaro sodyba, esanti Raseinių r. sav., Šiluvos sen., Skaraitiškės k., iki kurios yra apie 1,9 km.

5. Trumpas planuojamos ūkinės veiklos aprašymas. Planuojamoje teritorijoje numatoma karantinavimo ferma, kurioje bus laikomos iš Danijos ūkių pirktos apvaisintos patelės. Ūkyje numatyta vienu metu laikyti iki 3000 audinių patelių, t.y. 75 SG. Atrankoje nurodomi kiekiai pagal šį maksimalų planuojamų laikyti suaugusių žvėrelių kieki.

Apvaisintos apie 1 metų amžiaus patelės bus įsigyjamos iš Danijos audinių auginimo fermų. Audinės yra poruojamos kovo mėnesį, vaikus atsiveda balandžio - gegužės mėnesį. Skaičiuojama, kad patelės atsiveda 5 jauniklius, vadinasi ūkyje per metus bus atsivedama apie 50 000 jauniklių. Jaunikliai kartu su juos atvedusiomis patelėmis auginami iki 2 mėnesių amžiaus. Vėliau išvežami į fermą Bogušių k., Raseinių r. Fermoje patelės laikomos apie 6 mėnesius.

Žvėreliai stoginėse bus laikomi metalinio tinklo narvuose su durelėmis ir juose prikabintais uždarais lizdais su šoninėmis aklinomis sienelėmis. Žvėreliams patekti iš lizdo į narvą, lizdo sienelėje nuo narvo pusės bus daroma 120 mm skersmens anga. Narvo užpakalinėje dalyje įrengiamos girdyklos. Narvai gaminami iš metalinio karštai cinkuoto arba nerūdijančio plieno 2,0–2,45 mm skersmens vielos tinklo su akutėmis. Pagrindinis narvų tinklo tankis 25,4x25,4 mm, žvėrelių tuštinimosi vietoje – 25,4x38,1 mm, pašarų išdavimo vietoje 19,0÷25,4x25,4 mm. Jauniklių auginimo metu į patelės narvą bus įdedamos papildomos metalinio tinklo arba perforuoto plastiko grindys su mažu dydžio angomis. Takai prie stoginių, mėšlas loviuose po narveliais užbarstomi gesintomis kalkėmis kiekvieną dieną po žvėrelių šėrimo. Į mėšlą primaišius kalkių, sumažėja jo rūgštingumas, skleidžiami nemalonūs kvapai, dėl to sumažėja dirvai naudingų medžiagų išsiskyrimas į aplinką.

Audinės bus šeriamos 2 kartus per dieną. Numatoma, kad maisto reikės iki 570 t/metus. Maistas bus vežamas kas 2 dienas iš įmonės, gaminačios pašarą švelniakailiams žvėreliams. Atvežti produktai laikomi specialiuose termoinduose. Po kiekvieno šėrimo pašarų dalytuvas ir indai bus išplaunami. Plaunant šėrimo indus susidarys nuotekos, kurios bus kaupiamos sertifikuotame rezervuare ir atiduodamos nuotekų tvarkymu užsiimančiai įmonei pagal sutartį.

Po narveliais projektuojama hidroizoliacinė danga, ant kurios bus dedamas kraikas. Surinktas mėšlas periodiškai bus šalinamas į mėšlidę, esančią sklype kad. Nr. 7228/0002:491 (Skudžiūnų k., Pajojukų sen., Raseinių r., sklypas priklauso planuojamos ūkinės veiklos organizatoriui). Viso mėšlo apie 90 m³ per metus. Ūkinės veiklos metu susidariusį mėšlą numatoma panaudoti savo laukų tręšimui ir pagal sutartis atiduoti ūkininkams.

Pagalbinio pastato šildymui bus naudojama katilinė, kurioje naudojamas kietas kuras (planuojama iki 1 t/m medienos briketų). Numatomas buitinio tipo katilas, kurio galingumas iki 10 kW. Oro tarša numatoma nežymi. Pagal Europos aplinkos agentūros oro teršalų emisijų aprašo vadovą EMEP/EEA (angl. Air pollutant emission inventory guidebook – 2016, 3. Agriculture, 3B Manure management), vykdant kailinių žvėrelių auginimo ūkinę veiklą auginant žvėrelius išsiskiria

amoniakas, kuris taipogi yra kvapo skleidėjas, kietosios dalelės ir LOJ. Laikant iki 3000 audinių į aplinkos orą išsiskirs - 0,06 t/m amoniako, 0,054 t/m kietųjų dalelių ir 0,018 t/m LOJ.

Numatyta naudoti vandenį iš šulinio PŪV teritorijoje. Per metus numatoma sunaudoti apie 1500 m³ vandens. Planuojama, kad ūkyje dirbs apie 3 darbuotojų. Buitinėms reikmėms tenkinti planuojama sunaudoti iki 40 m³ vandens per metus. Vanduo žvėrelių girdymui bus naudojamas iš vandens šulinio. Žvėrelių narvų valymui, plovimui ir dezinfekavimui, šėrimo indų plovimui, žvėrelių girdymui numatoma sunaudoti iki 1460 m³ vandens per metus. Šėrimo indai, tara, įrenginiai, įrankiai valomi, plaunami kiekvieną dieną po žvėrelių šėrimo. Plaunant šėrimo indus susidarys nuotekos, kurios bus kaupiamos nuotekų kaupimo rezervuare ir atiduodamos pagal sutartį nuotekų tvarkymu užsiimančiai įmonei. Nuotekų kaupimo rezervuaro talpa numatoma 10 m³.

Planuojamos ūkinės veiklos metu nesusidarys didelis kiekis atliekų. Vykdamas stoginių statybą, buitinių ir ūkio patalpų įrengimą susidarys statybinės atliekos apie 10 t. Vykdamas planuojamą ūkinę veiklą, susidarys nedideli kiekiai mišrių buitinių atliekų. Kritę žvėreliai bus laikomi specialiuose konteineriuose ir pridodami į UAB „Rietavo veterinarinė sanitarija“.

Lietuvoje kvapas reglamentuojamas 2011 m. sausio 1 d., įsigaliojusių Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2010 m. spalio 4 d. įsakymu Nr. V – 885 Lietuvos higienos norma HN 121:2010 „Kvapo koncentracijos ribinė vertė gyvenamosios aplinkos ore“.

Didžiausia leidžiama kvapo koncentracijos ribinė vertė gyvenamosios aplinkos ore yra 8 europiniai kvapo vienetai (8 OUE/m³). Vadovaujantis „Kvapo metodinėmis rekomendacijomis“ amoniakas yra pagrindinis kvapo šaltinis. Artimiausi gyventojai yra daugiau kaip už 160 m nuo PŪV teritorijos, todėl skaičiuojant analogiškų ūkinių veiklų, kai laikoma 10 kartų daugiau žvėrelių, kvapo koncentracija PŪV teritorijoje neviršija 8 OUE/m³ (siekia apie 1 OUE/m³).

Audinės triukšmo nekeliantys gyvūnai. Feros veikloje triukšmo, vibracijų, šviesos, šilumos ar elektromagnetinių spindulių nesusidarys. Analizuojamoje teritorijoje triukšmą, vibraciją, šviesą ar elektromagnetinę spinduliuotę skleidžiančių įrenginių nebus.

5¹. Planuojamos ūkinės veiklos poveikio Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumas. Sklypas nepatenka į saugomas ar į Natura 2000 teritorijas. Artimiausios Natura 2000 teritorijos – Paukščių apsaugai svarbi teritorija (PAST) Dubysos upės slėnis (LTRASBOO1), nuo analizuojamo objekto nutolusi apie 1,4 km.

6. Pastabos ir pasiūlymai

6.1. Užsakovas arba poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjas apie priimtą atrankos išvadą per 10 darbo dienų turi pranešti visuomenei, vadovaujantis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005-07-15 įsakymu Nr. D 1-370 patvirtintame visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos apraše nustatyta tvarka. Užsakovas ar poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjas nedelsdamas turi raštu informuoti atsakingą instituciją apie pranešimo paskelbimą minėtame tvarkos apraše nurodytose visuomenės informavimo priemonėse, kartu pridėdamas laikraščius, kuriuose skelbtas pranešimas, kopijas ir pranešimo, skelbto savivaldybės (seniūnijos) lentoje, kopiją su savivaldybės (seniūnijos) informacine žyma apie paskelbimą.

6.2. Vykdomos veiklos metu paaiškėjus, kad daromas didesnis poveikis aplinkai už informacijoje poveikio aplinkai vertinimo atrankos išvadai pateiktus arba teisės aktuose nustatytus rodiklius, veiklos vykdytojas privalės nedelsiant taikyti papildomas poveikį aplinkai mažinančias priemones arba mažinti veiklos apimtį/nutraukti veiklą.

6.3. Veiklos vykdytojas visais atvejais privalės laikytis visų aktualių veiklą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų, keičiantis teisiniam reglamentavimui atitinkamai keisti veiklos rodiklius.

7. Pagrindiniai motyvai, kuriais buvo remtasi priimant išvadą

7.1. PŪV neprieštarauja Raseinių rajono bendrojo plano sprendiniams. Sklypai patenka į agrarines teritorijas, kuriuose numatoma žemės ūkio veikla.

7.2. Įvertinus PŪV vietovės jautrumą aplinkosaugos požiūriu ir atstumus iki saugomų teritorijų, PŪV įgyvendinimas nedarys reikšmingo neigiamo poveikio saugomoms „Natura 2000“ teritorijoms, kultūros paveldo objektams.

7.3. Poveikis aplinkos orui numatomas minimalus. Laikant iki 3000 audinių į aplinkos orą išsiskirs - 0,06 t/m amoniako, 0,054 t/m kietųjų dalelių ir 0,018 t/m LOJ.

7.4. Aplinkos tarša atliekomis nenumatoma, kadangi visas PŪV metu susidarysiančias atliekas numatoma rūšiuoti ir perduoti atliekų tvarkytojui, turinčiam teisę tvarkyti šias atliekas. Kritusių žvėrelių skerdenos iki jų atidavimo specialioms įmonėms bus laikomos specialiuose konteneriuose ir po to priduodamos į UAB „Rietavo veterinarinė sanitarija“.

7.5. Nuotekos susidaranti buitinėse patalpose, plaunant šėrimo indus, maisto laikymo talpyklas bus surenkamos į rezervuarą ir perduodamos pagal sutartį nuotekų tvarkymu užsiimančiai įmonei.

7.6. Atsižvelgiant į analogiškų ūkių kvapo skaičiavimus ir taršos modeliavimą, amoniako koncentracijos yra labai mažos. Pagal 2012 m. kvapų valdymo metodines rekomendacijas amoniako kvapo slenksčio vertė yra $4,066 \text{ mg/m}^3$ (tai atitinka apie 1 OUE/m^3), todėl reikšmingo PŪV poveikio aplinkai ir visuomenės sveikatai neprognozuojama.

8. Priimta atrankos išvada

Atsižvelgiant į išdėstytus motyvus, vadovaujantis Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 7 straipsnio 6 dalimi, priimama atrankos išvada: planuojamai ūkinei veiklai – Švelniakailių žvėrelių (audinių) veisimas ir auginimas Tverijoniškės k., Pajojūčių sen., Raseinių r. sav. poveikio aplinkai vertinimas neprivalomas.

Ši atrankos išvada galioja 3 metus nuo jos viešo paskelbimo datos. Šis sprendimas gali būti persvarstomas Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo nustatyta tvarka – suinteresuota visuomenė, per 20 darbo dienų nuo atrankos išvados paskelbimo dienos turi teisę teikti atsakingai institucijai, šiuo atveju Aplinkos apsaugos agentūrai, pasiūlymus persvarstyti atrankos išvadą, kiti poveikio aplinkai vertinimo proceso dalyviai: planuojamos ūkinės veiklos subjektai per 10 darbo dienų nuo atrankos išvados gavimo dienos turi teisę pateikti atsakingai institucijai motyvuotą prašymą persvarstyti atrankos išvadą arba skundžiamas Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, LT-01102 Vilnius), per vieną mėnesį nuo jo gavimo dienos Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Direktorius įgaliota Poveikio aplinkai vertinimo
departamento direktorė

Justina Černienė